

ABONNEMENTS
Indochine Union postale
Un an... 8000 Un an... 10000
Six mois... 5000 Six mois... 6000

ANNONCES LÉGALES
8000 la ligne de 6 points sur justification
de 9 colonnes quelle que soit la page.

ANNONCES COMMERCIALES
On traite forfait

Đông-Pháp Thời-Bảo

NĂM THỨ HAI SƠ 99

NGÀY THỨ HAI

21 JANVIER 1924

Tổng-lý kiêm Chủ-Bút
NGUYỄN-KIM-ĐÌNH

Le Courrier Indochinois

東法時報

MỖI TUẦN XUẤT BẢN 3 LẦN NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

BẢO QUẢN

71, đường Mac-Mahon, 71

SAIGON

Điện thoại nói (Téléphone)
Số: 324

Đông-Pháp Thời-Bảo
Mỗi năm... 8000
Năm năm... 5000
Mỗi năm... 10000
Năm năm... 6000

Mua báo phải trả tiền trước
Mandat và thư để gửi cho
M. NGUYỄN-KIM-ĐÌNH

Rao báo có vận chuyển báo hay là vận chuyển
xin thương nghị trước

LU'ONG-TAM

Người chưa từng bước chơn vào trường đại-học, chưa hiểu triết-lý cao sâu, chưa thông tâm-lý nhơn-vật, mà cầm viết mà viết một bài trong báo, lại lập ý muốn lấy hai chữ **lượng-tâm** làm đề mà biện luận, thì thiệt là to gan lớn mật lắm. Vì tôi nghĩ như vậy, nên tôi xin tố trước cùng độc giả biết rằng tôi viết bài này chẳng phải là tôi chủ ý muốn biện giải cái ý nghĩa triết-lý của hai chữ « lượng-tâm », chủ ý của tôi là muốn luận thử trong ít hàng về sự phát biểu của lượng-tâm mà thôi, còn về cái nghĩa triết-lý thì tôi xin nhường lại cho bậc cao minh hơn tôi diễn giải.

Theo trong triết-lý-học thì mỗi người, kể từ ngày có tri thức sự, sự lành, sự xấu sự tốt, cho đến ngày tác hơi nhấm mắt, không còn biết thế sự nữa, ai cũng đều có lượng-tâm hết thảy. Lượng-tâm là cái ý-tưởng ngầm ngấm ở trong óc mình, hề khi nào mình làm được một việc phải, đầu người thế-gian không hay không biết, nên không ai khen ngợi mình đi nữa, song cái ý-tưởng ấy nó làm cho mình hề nhớ tới việc mình đã làm phải đó, thì mình vui về tho-thời trong lòng. Còn khi nào mình làm việc quấy, vì đầu người thế-gian không hay không biết, nên không ai chê cười mình đi nữa, song cái ý-tưởng ngầm ngấm ở trong óc đó nó khiến cho mình hề nhớ tới việc mình đã làm quấy đó, thì mình hề buồn bực trong lòng. Cái ý-tưởng làm cho mình vui thắm, hoặc là buồn thắm đó là lượng-tâm.

Trẻ nhỏ chưa đủ trí khôn, với mấy người điên cuồng trí khôn đã mất rồi, thì chẳng biết đâu là phải, đâu là quấy, đâu là xấu, đâu là tốt, bởi vậy bậc người ấy không có lượng-tâm, đầu làm phải cũng không biết vui, mà đầu làm quấy cũng không biết hổ. Còn những người trí khôn có đủ, lúc lớn khôn, rồi hiểu việc nào là việc phải, biết việc nào là việc quấy, biết đâu là điều tốt, hiểu đâu là điều xấu, nếu có thêm giáo-dục nó giúp mà làm cho tâm-thức thuần lương, làm cho lượng-tâm sắn suốt, thì những người ấy ở đời ắt sẽ lánh néo vậy mà tìm đường

ngay, chớ chỗ xấu mà theo chỗ tốt, bởi vì hề lẽ dĩ nhiên vậy, hoặc lẽ theo chỗ xấu, thì lượng-tâm nó làm cho hề người buồn bực, rồi tự nhiên lặn lặn phải qui chính cái tà. Tuy vậy mà cũng có người có đủ trí khôn, có đủ học-thức, song vì ác tâm nó mạnh hơn thiện tâm, mà không biết tu thân dưỡng tánh, dễ lặn ngay chầy thàng rồi cái lòng ác nó dễ ngậy cái lượng-tâm đi, làm cho lượng-tâm không phát biểu được, đến cùng rồi làm xấu không biết hổ, làm quấy không biết buồn, hóa ra người không có lượng-tâm.

Cái sở người không có lượng-tâm chẳng phải là ở trong bực hạ-lưu mà thôi, đầu ở bực trung-lưu hay là thượng-lưu cũng đều có hết thảy, bởi vì sự học thức tuy nó có thể giúp làm cho lượng-tâm sắn suốt thêm, song nó cũng hay khiến con người quen tánh tranh danh trục lợi rồi làm cho lu lờ lượng-tâm của mình vậy. Người không có học thức, không có đức-dục nên không biết tu tâm dưỡng tánh, dễ cho lòng ác nó khóa lấp lòng lành, rồi lặn lặn lượng-tâm tiêu tàn đi, làm quấy không biết buồn, làm xấu không biết thẹn, thì còn có thể dung chế được, chớ như người đã có đủ học-thức, lúc mới lớn khôn lượng-tâm đầy đủ, mà khi bước chơn vào thế đạo, lại mê danh mê lợi, đến đời đem danh lợi mà ghi vào trong trí, đặt ăn cho mất lượng-tâm đi, giết người mà làm giàu cũng chẳng biết ăn năn, thì vợ mà mua lấy tiếng sang cũng chẳng hề thẹn, hạng người ấy không thể nào mà dung chế được.

Ấy vậy con người đầu ở về hạng nào cũng đều phải dưỡng lượng-tâm, mà nhất là hạng người có trí-thức lại càng phải dưỡng lượng-tâm cho lắm, bởi vì người thấp mắt lượng-tâm thì hai thân nó hoặc hại thêm một ít người gần gũi với nó mà thôi, chớ còn người cao nếu mất lượng-tâm thì hại luôn tới cả và dân trong nước. Nếu mỗi hạng người từ sang chi hền, từ giàu chi hền, đến có lượng-tâm đầy đủ, thì dân đoàn hạnh phúc, xã-hội ôn hòa, biết chừng nào. Mà biết đời nào mới được như vậy?

VIÊN-HOÀNH.

VĂN-UYÊN

ĐUA ÔNG TÁO VỀ TRỜI

Hôm ba là Táo phán thiên cung, Tâm sự đời đời kinh cũng, Dưa-mỹ bảy phần sao hiện đạt, Trĩ-tai lăm kẻ chịu than buồn. Ba giềng toan gánh nhiều gay trở, Muốn việc lo bởi rất nào nung. Trĩ-ký cùng nhau nên hỏi cạn, Ba mươi chử ruyện ngộ vui chung.

Tổ-Vân

PHỤNG HỌA NGUYỄN VĂN

Lệ đến đưa ngai lại ngọc cung, Lấy cật ần trác gan cho cũng, Non sông nữ rầm trang gian ác, Dân chúng đành xô chôn bảo bôn. Thuộc hiệu lâu đời dăm phải đáng, Lối hay nhiều bực luận thêm nồng, Bao nhiêu oan khốc xin tâu rõ, U hiên rồi ta một hội chung.

Lão-Bồng

THƠ CỦA NGƯỜI ẦN DẬT

THÔI TẾ CỦA DÂN

II

Thưa các ngài, cái tánh nhũn nhũn của người An-nam tuy là hại lắm, nhưng mà theo ý riêng của tôi cái tánh ấy nếu muốn sửa đổi cũng không khó gì; ngày nào sự học-thức văn-minh dần dần chan rười khắp trong chốn thôn quê rồi, mấy triệu dân An-nam, đầu nghèo hèn hay là giàu sang, cũng đều biết cái quyền hành và cái nghĩa-vụ công dân thì tự nhiên thấy việc trái lý trái luật dăm tấc, tự nhiên hết nhũn nhũn như bấy giờ vậy nầy.

Người An-nam ta có một chỗ tệ khổ hơn hết, là sự ham muốn dễ dãi, không biết lập tâm cho chơn chánh không biết chủ hướng cho cao thượng như dân các nước khác. Phàm làm con người, nếu muốn cho người ta trọng cái thân danh của mình, đừng làm cho thân hèn hạ, đừng để cho danh như nước, thì người ta mới trọng được. Dân các nước văn-minh đầu họ nghèo khổ đến bực nào đi nữa, họ cũng lo giữ cái thân danh của họ, không hề nào chịu để cho ai làm nhục. Bởi họ giữ gìn kỷ lượng như vậy nên không ai dám khinh thị họ được đến họ.

Còn dân trong nước ta phần nhiều không phải là không hề thân danh, mình hề lăm chớ, song cái cách trân trọng thân danh của mình khác hơn cái cách của dân các nước văn-minh xa lắm. Mình cũng biết muốn cho cái thân của mình được an ổn cao sang, nhưng mà vì mình muốn theo cách dễ dãi, bởi vậy cho nên đầu mình phải quí lấy mình cũng không nề. Còn cái danh thì mình lại không hề ham cái danh thật, là cái danh hiển đức, cái danh lương thiện, cái danh nghĩa đồng, cái danh hào hiệp, cái danh trượng phu quân tử, cái đức theo cái danh đã là cái danh chẳng trọng trước mặt mà chẳng cười sau lưng, cái danh hề ngu nghệ khấp oai mà người khôn ngoan khinh bỉ.

Người mình hề danh khác hơn thiên hạ lắm: ở trong làng trong ruộng thì ham làm hương-chức

đến đôi tấc bạc trăm cũng to lớn lắm. Nếu làm hương-chức mà chủ ý muốn ra công dạy dân tấn hóa thì chẳng nói chi, ngặt làm hương-chức mà quyết có một đầu ăn trên ngồi trước hân hiếp dân ngu mà thôi, chớ chẳng có ý gì khác, thế mà phải tốn bạc tiền, phải lạy đầu này, phải dạ đầu nọ, nghĩ mới đáng tức. Còn người có học-thức nếu không có vườn ruộng mà deo trồng, không có vốn liếng mà mua bán thì bực vào vòng hoạn lộ nghĩ cũng phải rồi, phiên là phiên mấy người thông thạo đủ dăm, mà vườn ruộng lại mình-móng, của tiền lại chớ chớ, song cũng deo theo đường hoạn lộ mua lấy tiếng « thưa thầy bẩm ông » nghĩ thiệt ư quá.

Tôi nghe người ta hay nói rằng dân tộc Việt-Nam chẳng hề khi nào tiêu tuyệt thì tôi chẳng biết nói mừng, nhưng mà tôi mừng rồi thì nghĩ lại tôi càng thêm buồn, bởi vì dân-tộc ta không tiêu-tuyệt thì phải bươn bả thế nào để tấn hóa cho kịp người, chớ sống chấp-nhận trên vùng đất cát bấu nơi Đông-Á này, mà sống động giữ cái thân hèn hạ như vậy, sống động cầu cái danh đã dốt như vậy, thì thà là tiêu tuyệt phứt đi cho rồi, chớ sống miền viễn làm chi cho nó dấy dơ cái giống hủ bại.

Thưa các ngài, nếu muốn cho người An-nam được văn-minh như người ngoại-quốc, thì bây giờ cần phải sửa tâm tánh của quốc-dân lại mới được, phải bỏ cái nền tâm tánh giáo-dục cũ, rồi xây một nền tâm tánh giáo-dục mới, phải làm làm cho cho mọi người, từ sang chi hền, từ giàu chi hền đều lập tâm cho chơn chánh, đều chủ hướng cho cao thượng, đều biết trọng thân danh theo cách của các nước văn-minh, phải biết ham muốn, song ham là ham những việc phải, muốn là muốn những điều hay, đường ấy thì hoặc may một ít phát văn-minh được. Xin các ngài nghĩ thử coi.

Nam-Trung-Tàu.

lặn mửa và rỗng dẹt lặn rồi đi vòng Lãng, đồ xuống chợ Bà-chiều rồi do theo đường quan lộ vài theo đường xe-lửa chạy vô Gò-vap. Đến trước Công-sở Hanh-thông thì có quan Chủ-tỉnh và các quan Tây, Nam trong bốn-hạt đã ngự tại đó mà xem. Quan lớn Diệp-vân-Cương và quan Đốc-phủ Phát, phát phần thưởng cho mấy cái cờ và đèn bông khêu.

Qua ngày chúa-nhật đúng 7 giờ ban mai thì 650 học-trò trai 17 tuổi áo quần trắng, đầu đội nón lá sơn xanh, chơn chân gót xanh mình choan đầy ban đỏ, còn 50 học-trò gái thì ăn mặc theo thường mình có choan đầy ban đỏ thì tự tại Trường Sĩ sắp hàng kéo đi vô Gò-vap có nhạc đi trước. Vô tới Gò-vap rồi phân nhau mà tập ở các cuộc thể thao. Tập

rồi lại sắp hàng kéo vô trường Gia-dinh rồi ra.

Qua 9 giờ thì đua xe máy hơi 2 bánh, chạy vòng Bà-chiều nhỏ. Xe của M. Lâm ăn hạng nhất, xe của M. Cung ăn hạng nhì, xe của M. Bảy ăn hạng ba.

Chiều lúc 4 giờ thì đánh cờ người trong vòng dinh Hanh-thông, cuộc sắp đặt rất tề chỉnh và rõ ràng, trước cửa dinh có cạm cớ rục rục. Còn thiên hạ thì đông như hội, đủ mặt nam thanh, đẹp đẽ nữ tử. Cuộc đánh cờ người rất vui, cũng có các quan dự thỉnh, M. M. Giã và Lữ đánh với nhau song hai người đồng sức nên đánh tới chiều mà không bên nào thắng nổi bên nào rồi huê.

D. P. T. B.

TRUNG-HOA CÁCH-MẠNG

(Tiếp theo)

Nam-kinh Tôn Đại-tổng-thống. Lê Phó-tổng-thống, các bộ Tổng-trưởng, Tham-nghị-viện đồng xét. Cộng-hòa là chính thể rất hay, cả thế-giới đều công nhận. Nay chính nhà vua một nhẩy mà lên tới, thiệt như các ông tâm huyết mấy năm trời, mà dân ta động khốn cùng hạnh phúc, Hoàng đế nhà Thanh lấy làm to rọng mà từ vị, hăng có Thế-Khai kỷ tên. Đến ngày tuyên bố rồi là để quyền rồi cuộc, mà Dân-quốc khởi đầu. Cùng

NHI-THIÊN-DƯƠNG

DAI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38, — CHOLON

CÓ BAN CÁC THUỐC CAO ĐƠN HUỒN TÁN RẤT THÂM HIỆU NHƯ SAU NÀY:

VAN-ÔNG-NHI-THIÊN-DƯƠNG

Dầu này vốn của Ông Y-SANH VI-
TẾ-SANH đã dày công tìm kiếm các
thứ thuốc mới các danh-sơn, đem về
bồn thân chế luyện nên ra ki lượng,
thiệt nó có sức đuổi phong, trừ hàn,
tán nhiệt, công hiệu lạ lùng, tất cả
nội chứng ngoại khoa thấy đều linh
nghiệm, các ông có mua thì xin phải
nhìn cho kỹ cái nhãn hiệu Ông Phạm-
mập của tiệm NHI-THIÊN-DƯƠNG
thì mới khỏi lầm lẫn đi.

Chữ trị các chứng kể ra sau này:

1° Bồn máu cầm máu, nghệt mũi,
nhiệt đầu, tay chân bủi nhừ, trướng
thở trung hãm cầm nhừ khi đọc,
trong uống nước, thấy đều đặn được.

2° Trào ngược, đau bụng, ăn uống
không tiêu, sinh huyết ợ chua, lòng
như lửa đốt, trong ruột quặn đau,
người thoa trong uống, thấy đều đặn
được.

3° Đàm lên chặn nghệt, bất tỉnh
nhờn sự, hãm răng ngậm cứng, tức
thì phải dùng dầu này mà thoa nơi
phần trong miệng, và thoa luôn nơi
bàng trướng, thoa dưới cổ hai bên cuốn
họng phải thoa cho thấm thì tỉnh
lại liền.

4° Ho hen khó thở, đàm lên chán
ghét, cơn tức không được thông, thì

phải lấy dầu này mà thoa nơi cuốn
họng và trước ngực cho thấm, lợi
phải nên dùng 10 giọt dầu vào một
chén nước sôi mà uống thì thấy hiệu
nghiệm.

5° Bồn máu cầm máu, hay xảy
xảy, hoặc nước đầu đau bụng thì
phải lấy dầu này mà thoa 2 bên thái-
tạng, trên ngực, dưới bụng, rồi dùng
cối theo cách nói trên đây mà uống
thì thấy sự hay. Hoặc lúc có thai mà
đau thượng đầu này thì lại càng tốt
lắm.

6° Con nít mà bị kinh phong nữa
ta, ngày đêm la khóc, hoặc hay ợ
sữa, trong ruột có phèo, người thoa
trong uống đều đặn như thần.

7° Đi tiểu đi đống mà mửa, là biết
mã-dương đầu này thì ắt là an nhiên
vô sự.

8° Hoặc bị đau phong đau nhức,
hoặc bị phong thấp tay chân nhừ
mỏi, hoặc bị phong hỏa mà đau răng,
phải dùng dầu này mà thoa xát
nơi ngứa chỗ đau thì ắt hết liền.

9° Phụng là vô danh thuốc độc, các
thứ ghê ghớm, con nít bị ghê ghớm mà
sanh ghê, ngứa ngứa cả mình, hoặc
bị muỗi cắn, hoặc bị sâu xuống, cứ
dùng dầu này mà thoa thì thấy hiệu
cực kỳ.

CÁCH DÙNG:

Người lớn mỗi lần từ năm giọt tới
mười giọt, con nít, mỗi lần từ từ
một giọt đến năm giọt, phải pha với
nước trà hay là nước sôi mà uống.
Giá mỗi gói là..... 0326

HÓA-DAM-CHI-KHÁ-TÂN

« THUỐC HO »

Thuốc ho này của Ông Y-SANH
ra công lên non núi tìm kiếm các
thứ được tại bảo chế ra thứ thuốc
ho này trị các bệnh ho: ho gió, ho
lao, ho lồi, ho ra huyết, ho lâu năm,
và bệnh tức.

Dầu ho từ dân cho thấy hiệu
thuốc này trong nửa giờ thì hết, vài
ngày đã lành bệnh.

Người thường mỗi ngày uống 1 gói
thì trừ được các bệnh và ho huyết.

CÁCH DÙNG:
Như người lớn mỗi ngày uống 1
gói khi ăn cơm rồi, hay là đang khi
ho, thì uống với nước trà.

Con nít mà có chứng uống nửa gói.
Và con nít chừng ba tuổi cho đến
6 tuổi, 1 gói phân làm 4; 6 tuổi cho
đến 12 tuổi, một gói phân làm 3; 12
tuổi sắp lên uống nửa gói.

Có An: « đồ chiến hảo, trái cây,
rau sống, đồ cay và rượu, mấy món
đó chẳng nên dùng tới.
Giá mỗi gói 15, — 10 gói... 1540

THIÊN HIỆU NHÂN DƯỢC THUY

Phân con người sanh ra ở đời,
trung ngũ quan thì có cặp con mắt
là một vật chi yếu hơn hết, nếu
không cặp con mắt, để cho dầu rui ro
mà cặp con mắt đi rồi thì phải
khốn khổ chung thân. Bởi đó cho
nên tiệm tôi đã hết lòng nghiên cứu
những phương pháp để mà chế ra
một thứ thuốc nước rất hay, để trị
các chứng bệnh của mắt, hoặc bị
phong-nhiệt mà sanh nhọt, hoặc
sưng, hoặc đỏ, nhứt nhọt xỏ xang
hoặc sợ chói mà không dám mở mắt
sáng, hoặc có mòng, hoặc có cườm
như ban nhãn hoặc thấy đầu đau
đặng cả.

CÁCH DÙNG:
Mỗi ngày thường nhỏ vài ba lần
vào con mắt, bị sưng sưng càng xỏ
đồ chiến hảo nóng này.

Giá
Mỗi lọ lớn là..... 1500
Mỗi lọ nhỏ là..... 750

NHI-KHOA-CÁNG-CO-TÂN

Chữ trị con nít cấp mạng kinh
phong, các chứng bệnh của con
nít kể ra sau này:

Cầm mọ thương hàn, mồm nóng,
mặt đỏ, bị đàm ngán chặn, con nít

lão lên, hoặc trợn trắng, cũng rằng
cứng hàm, bất tỉnh như say, miệng
mỗi tròng khỉ, trong ruột đau tức,
hơi thở khô khè mà làm ra ho, hoặc
khóc đêm và giật tay giật chân,
lường đại huyết hãm, hoặc mồm
mồm khô khè lại hay khát nước, ắt
là chứng CẤP-KINH-PHONG phải
dùng nước trà mà uống với thuốc này.

Còn thoát nóng, thoát lạnh, khi
nửa khỉ tả, rút tay rút chân, da mề
vàng vng mề, ốm gầy, khô khè, ợ
sữa, ăn uống chẳng động, hoặc không
có nước mắt, đêm ngủ quặn
mắt không nhắm, đường đại, đường
tiểu không lối, tay chân lạnh ngắt,
rét lâu chẳng hết, ắt là chứng MANG-
KINH-PHONG phải dùng nước gạo
rang mà cho uống với thuốc này, ắt
lập tức thấy hiệu nghiệm.

CÁCH DÙNG:

Con nít trong tháng tới 3 tháng
uống mỗi ngày 1 gói phân làm 2 lần
từ 4 tháng tới 12 tháng mỗi ngày một
gói. Từ 4 tuổi sắp lên, mỗi ngày uống
2 lần, mỗi lần 1 gói. Con con nít ngà,
thường xuyên nó ăn chơi thì mồm
ngày cho nó uống nửa gói, uống vào
nước trà thì trừ được các chứng bệnh
và mạnh mẽ trong mình.

Mỗi gói giá là..... 0326

THIÊN HIỆU PHÁT LẠNH HUỒN

« THUỐC NÓNG LẠNH »

Từ bệnh nóng lạnh, bệnh rét, mồm
bạch, lan đầu, cầm mọ sưng hãm,
phát nóng, phát lạnh, hoặc nóng mà
mang, hoặc lạnh, miệng khô, từ cái
mỗi mề, ăn uống không tiêu.

CÁCH DÙNG:

Người lớn mỗi ngày uống 1 gói
14 hườn, uống với nước trà.

Con con nít một tuổi uống 1 hườn,
2 tuổi uống 2 hườn, 3 tuổi uống 3
hườn.

Con nít mấy tuổi thì uống theo mề
uống, tới 14 tuổi thì uống theo mề
người lớn dùng 14 hườn mà thôi.

Như bệnh rét thì phải uống trước
2 giờ đồng hồ khi chưa có phát
đi.

Có An: « rau sống, trái cây, đồ
nguội lạnh, mấy món đó chẳng nên
dùng tới. » Lâm y theo như vậy, ắt
bệnh nóng lạnh, hết uống thuốc này
vài ngày thì hết bệnh.

Người thường mỗi bữa nên uống
3 hườn để thân. Hay nhứt chữa
cái nhãn ÔNG-PHÁT, tiệm NHI-
Thiên-Dương, thì mới phải là thuốc
thiệt hảo lắm thế giới.

Giá mỗi gói..... 0326

Mạng người chẳng phải dễ

Phân nhiều ai ai cũng đều nghe tiếng
Tô-Kiến ngày trước đưa xe-hơi trong hạt
Travinh và Vĩnh-hương, trong lúc đó thì
mình một chữ, nên muốn ăn giá nào cũng
đặng, con nít mua xe-hơi đưa bộ hành mà
đang đi, bỗng không thì phải ở lại, bởi vì
chàng có xe khác mà đi.

Thấy vậy thì ông tôi liền, đã có tiền
đi xe mà lại còn bị bắt, nên tôi mới
đi xe này ông đưa xe-hơi trong hạt Travinh
bỗng tiền mua xe-hơi đưa bộ hành mà
không ai đưa ra hàng hiệp chí.

Từ trước đến nay tôi mới có công việc
của tôi đương làm, mà tôi đi mua xe, xe
đưa rước khách và hàng hóa, quyền
thuê cho khi nó hay hơn, bởi có ấy Tô-
Kiến mới thuê khách cũng tôi hơn bốn năm
trên, làm cho tôi phải chịu cực khổ trăm
bề và vô hạn trên ngàn đồng bạc, còn nó
lòe gần hết vốn. Không ngờ thấy Nguyễn-
thành-Điền là người quen bạn của tôi
đưa ra mua hàng xe của Tô-Kiến lại, rồi
còn làm hơn các của Tô-Kiến làm với tôi
lúc trước bội phần, thiệt tôi chẳng biết thấy
có thêm tiền thì việc chi hay là « ăn díp
thầy tôi » Tô-Kiến muốn đãi rồi nên thấy
mua của Tô-Kiến đáng làm cho tôi nhứt-
ma, thì tôi không hiểu được.

Chữ kể từ ngày thấy Điền tiếp lãnh phần
việc của Tô-Kiến cho tới ngày nay thì tôi
thấy Chauffeurs của tôi quyết định xe
của tôi nhiều lắm, mà tôi cũng bỏ qua không
nói tới, và bây giờ Chauffeurs tôi không cho tới

một với Chauffeurs của Điền, vì tôi có
người ngoài cho cười và tôi muốn lấy
đạo đức ở với đời mà thôi; là ra Chauffeurs
của tôi cũng lấy lòng hơn nữa, cứ muốn
đang xe tôi thôi. Vậy công việc của
Chauffeurs của tôi mới có lợi định thì phải thiệt lợi
cho bộ hành hai bên, chứng ấy thấy
Nguyễn-thành-Điền với tôi mới thấy làm
sao cho cả người ấy sống lại được?

Vậy tôi xin ai đó có thể gì hay là quen
với thấy Điền mà giới thiệu phải nói lại
cho tôi được, hoặc thấy từ sự khốn nạn ấy, kêu
hạt mạng người thì tôi nghiệp lắm.

Dầu thấy Điền có hơn tôi cách mấy đi
nữa thì giận một mình tôi đây mà thôi, hay
là muốn quên nhứt gia thì lấy tôi sức ra mà
làm mới phải, chờ cho Chauffeurs dụng xe
mà hạt mạng bộ hành vô cang thì tôi xin bỏ
sự đó đứng làm nửa tôi làm.

Các việc tôi kể trên đây có là Nhà-nước
cũng sợ hại cho mạng dân của Nhà-nước
mà kiếm tiền bảo chữa cho khỏi hại mạng
người trong xứ, có lẽ nào bỏ qua được.

Nguyễn-văn-Kiến.

NHÀ MÁY MAY LẠNH NAM-THIÊN-AN

M. NG. CHIỀU-THIÊN

Ở góc đường Bonaparte

Dây thép...

Dây thép...

Máy may...

Máy may...

Máy may...

Máy may...

Máy may...

Xưởng thợ-mộc, chạm và cán hiệu là:

“Michel NGUYỄN-HIỆ